



För oss i post-nummerområde 737 90



EI-bladet

Engelsbergsbygdens Intresseförening Nr 3, Dec 2023

Julhälsning



Ärade medmänniskor i Engelsbergsbygden

Jag hoppas att Du liksom jag njuter av vintern, nu när vi äntligen fått denna fina vita vara som gör att skidan lätt kan glida.

Först vill jag tacka alla föreningar i vår bygd som gör ett fint arbete med olika verksamheter och förgyller vår tillvaro.

När det gäller besökare till våra besöksmål i trakten så vet jag att vi har ett ökat antal.

Men efter alla bedrävelser av skogsbrand och pandemi så får vi afrikansk svinpest som stänger in vårt samhälle. Tack å lov i denna skrivande stund och efter rekordtid så har vi åter fått möjlighet att vistas i skogen utanför samhället. Låt oss nu hjälpas åt och respektera de restriktioner som kvarstår.

Min förhoppning är att det blir en ljusfest samt att vi kan genomföra Valborgsmässofiande som tidigare år. Antar att Ni andra föreningar också håller på med planer inför 2024.

Jag vill passa på att påminna om Juldagsmorgons fackelpromenad till Kyrkan från Nyhem 06.15, (facklor finns.)

Ett stort tack till alla våra företag som driver orten vidare med skiftande karaktär av verksamhet.

Med dessa ord vill jag från Engelsbergsbygdens Intresseförenings styrelse önska Er alla en

God Jul och ett Gott Nytt År!

Torsten Helgesson Ordförande

Frimärket i vinjetten kostade 75 öre. Det var ett tag sedan! I nästa månad kostar motsvarande märke 18 kronor!

Tillsammans med detta nummer av tidningen får du ett inbetalningskort för medlemsavgiften, 100 kr för enskild person eller 150 kr per familj. Betala den snarast så slipper vi påminna dig! Missa inte att ange ditt namn!

Plusgiro: 439 76 61-2

Ukraina var hemskt... ..

.....på många sätt, berättar Lelle Carlsson som under hösten levererat material till det krigsplågade landet.

Hemskt otäckt med missiler som föll ner i grannhuset, hemskt otäckt med sådant som inte går att beskriva, men också hemskt roligt med att träffa alla kontaktpersoner och glädjen i att kunna leverera: mediciner, sjukvårdsmaterial och annat som samlats in, bland annat från Ängelsbergsbygden.

Lelle låter hälsa att snart bär det av igen, denna gång med vinterkläder, och därför är han nog inte kvar i Sverige när du läser detta.

Häromdagen skrev han själv på Facebook:

"har allt redan. Vi packar snart "Grym" (Renaulten) och "Krym" (VW) för färd mot fronter i Ukraina. Pga tullens regler måste deklaration göras senast idag".

Därför är det nu för sent att bidra med saker inför denna resan. Men pengar har han nytta av, även på plats därnere, och han säger att bidrag via Swish är mycket välkomna när som helst:



070-618 71 20

Men redan idag pratar Lelle om nästa resa, så mer bidrag i form av saker tar han gärna emot i början av nya året!

Välkommen alla nyinflyttade!

Intresseföreningen har tagit fram en skrift som skall välkomna nyinflyttade till bygden. I korta beskrivningar tas allt det fina upp, som kan kännas välkomnande och som många är engagerade i för ett levande samhälle. Det är alltså inte en turistbroschyr och skall inte användas som sådan. Är du inte nyinflyttad kan du ta del av den på biblioteket, för där finns en liten upplaga.



Så hur blir det med byggplanerna?

Planarkitekt Linder i Avesta låter återigen hälsa att översiktsplanen för Fagersta är färdig, men (som EI-bladet berättat tidigare) arbetet med att digitalisera den har visat sig dra ut på tiden. Bygdens befolkning skall ju ges möjlighet till samråd, och den som väntar på nåt gott....

Apropå planarbete så nåddes vi av ryktet att detaljplanen, som finns inritad i översiktsplanen och som är från 1990-talet, att den höll på att revideras. Vilket gav oss skrämselfhicka. För det vet man väl: detaljplaner är besvärliga kreaturer i den meningen att de tar årtal att knåda fram. Och att göra en ny där, nej det finns bara inte tid till. Här ska ju byggas!

Nå, den gode Linder lugnade oss i och med att det mest handlar om modernisering. Detaljplanen ska ju berätta var rör och ledningar skall dras, vägar och lekplatser och sådant skall anläggas. På 30 år har nya material uppfunnits och nya direktiv kommit till och insikter om taklutningar och laddstolpar och annat tillkommit. Ny praxis, helt enkelt.

Ängelsberg har levt med en plan som är från tiden innan Sverige kom med i EU! När detta EI-blad hamnar i brevlådorna har precis den nya, reviderade detaljplanen blivit klar och hamnat just i brevlådorna. Vissa brevlådor vill säga. För nu ska berörda rågrannar och andra intressenter, som kan tänkas påverkas få chans att säga sitt. Ska det byggas lägenhetshus i två våningar? och vad tycker man om tanken på en förskola här eller där? Påverkas man som granne?

Den reviderade detaljplanen läggs på nätet samtidigt som den skickas till berörda. Ring Avestas växel och fråga efter detaljplaner i Fagersta: 0226 645000.

Stationshuset

På tal om rykten så nåddes vi under hösten av ett sådant som säger att det finns en person som är intresserad av stationshuset. Så pass seriös att självaste näringslivsansvarige på kommunen, Tobias Back skulle delta med denne i något slags besiktning av objektet. Det handlar om en historiskt påläst verksamhetsut-



vecklare och entreprenör med varm känsla för Bergslagen som tycker Ängelsberg förtjänar att profileras bättre som turistmagnet.

Och när vi ville klämma Back på mer info så använde han begreppet "affärshemligheter". Jo jo, det var inte igår som någon såg med blida företagarrögon på stationen, och dessutom med den fastigheten som en integrerad del av ortens besöksnäring. (forts.)

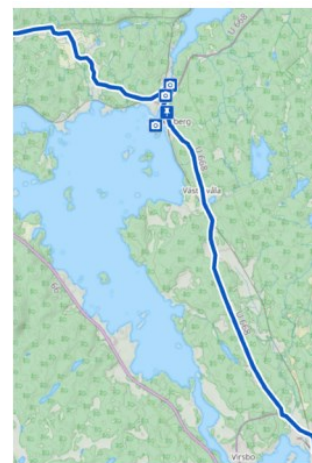
Intresseföreningen önskar kommunen lycka till i resomang med vederbörande och upprepar att det finns mycket engagemang i bygden att nyttja i frågan om stationshusets framtid. EI-bladet återkommer när vi luskat ut mer.

Så låt oss ut och cykla i stället!

Varje kanal med självaktning vill ju ha en cykelled längs sina vatten. Sådana är mycket populära och genererar mycket besök. Strömsholms kanal vill inte vara sämre, och har sedan många år ambitionen att göra cyklandet mellan Mälaren och Smedjebacken så cykel- och familjevänligt, och vattennära som möjligt.

Trots ett idogt utredande har man lyckats - så där. Och nu är frågan inte alls prioriterad. Vilket är beklagligt avseende sträckningen här i bygden. Tittar man på kanalens egen hemsida ser man att ingenting hänt. Ambitionen med kanalcykling är att undvika asfalt och hålla sig nära vattnet. Pyttsan! Se kartan. Här är det asfalt från början till slut. Två mil. Och sista biten, efter porten i Ombenning mot Västanfors - barnfamilj, med släp och ungar - nej tack!

Vi vill ge frågan en skjuts. Med relativt enkla medel skulle man kunna uppnå mycket. Det handlar om att skilja cyklande från biltrafik. Här ett förslag söderifrån: Finnboavtaget, Skommarbo, Tyskbo, Vålagårn, gamla landsvägen till Sörby gård, eventuellt dalen runt: Kvarnreten med Märresjön + branden, kyrkan, Odensnäs, skogen till lokstallarna, station, Petroliabryggan, bron över Snyttån (nedanför Brukshandeln), båthamnen, badet, Hydro (den som minns) och sedan: Det går att anlägga strandväg vidare. I så fall till Sjölunda för vidare befördran ända till Sjöbergsgården. Överkurs vore att se om det ginge att få strandväg därför ända till Sundbo. Resultat: trafikfritt hela sträckan. Enda partiet på asfalt med 70-fart vore mellan Tyskbo och 50-skyltarna in i Sörby. 325 meter, plus några meter nedanför Bergslagsporten. Bonus vore att ta en riktigt gammal led i anspråk: Skulpturparken, hyttan, Bruket, Snytenstranden, och så, efter övergångarna: gamla banan upp via Djupen och Blomdal till Högfors. Banvall finnes! Intresseföreningen har för avsikt att hemställa till kommunfullmäktige att utredning och finansieringsförslag görs. Låt alltså alla goda krafter förenas. Har du synpunkter och/eller vill bidra? Hör av dig till styrelsen! Inget ont om Kanalen. Dom har ordnat jättefina cykelvägar på andra sträckor.



Samarbete med Musik och Kultur

Bland sådant som Intresseföreningen är med om att stödja är det alltid lika roligt att berätta om vad Musik & Kultur haft för sig (och planerar för :

Rättvisa åt Våla!

När det byggdes ståtliga villor i Ängelsberg på 1800-talet så väcktes ett frö av avundsjuka i Våla. -Ska dom ha tinnar och torn ska vi också ha det! Så lär brukspatron Gustaf Thorell ha yttrat sig, varpå han beställde ett eget slott.



Patron Gustaf Thorell 1849 - 1919

Om detta berättades i föredraget om Odensnäs som hölls på Odensnäs i oktober. Johan Ahlén, ättling till slottsfrun Ingrid Hellman höll föredrag i närvaro av stor förväntansfull publik. I vimlet syntes bland annat flera som på 60-talet var barn i Våla i den då mjölkproducerande landsbygd som omfattade

Kaplansgården, Dunshammar, Skrivargården och många andra.

Varför säger för övrigt vissa Skrivargården? Det korta svaret, fick vi veta, är att Skrivargården är det gamla namnet med anor åtminstone från 1500-talet. Mer om detta på annan plats i tidningen.

Ett stråk av Vemod

Söndagen den 19 november fick vi en riktigt fin stund i Västervåla kyrka med Trio Galanta. Under parollen "Ett stråk av vemod"



bjöds på finstämd musik av trion, Camilla Langelaar, violin, Maud Hessérus, cello och Anita Olandersson, piano. Extra roligt är att Camilla Langelaar har

anknytning till Ängelsberg som fritidsboende. Nu hoppas vi på ett återbesök, gärna för att fira in våren i vår vackra bygd.

Bind din egen julkrans

En favorit i repris, arrangerades i Västanberg den 2 december. Fullsatt kurs under ledning av duktiga Marina Westermark som invigde i kransbildningens konst och möjlighet att göra egna unika julkransar. Riktigt kul med så stor uppslutning.

Bor Hervor i Ängelsberg?

Författarkväll — missa inte att komma och lyssna på populära författaren Marianne Cedervall som berättar om sina böcker och några av karaktärerna i dem. Kanske avslöjar hon också en hemlighet... Lördag 15 januari i Biblioteket i Ängelsberg

Sätter grisarna käppar i hjulet?

Ja, till dels, eftersom planerna på nya bostäder nu ligger hos NVK, kommunens tekniska avdelning. Och nya byggen måste planeras vilket innebär att någon måste ut i skogen och sätta käppar för att visa var allting ska stå. Men se, det går inte alls. Vi såg en skylt uppe i Dalarna, låt oss hoppas på att få den hit snart.



Bild från Svt

Redaktionen hade bestämt att inte skriva om vildsvin, eftersom folk är "trötta på hela grejen". Men om vi här plågas av att enbart kunna gå "där bil kör", så är bilden möjligen splittrad "där ute", på anda håll i landet. -Jaså, är det fortfarande pest? Får man fortfarande inte gå ut?, kan det heta från andra delar av landet. Medan Monica på serveringen får utrymme att berätta om sin oro för besöksnäringen här i TV.



Bild från Svt

Ett medium som är rikstäckande och som har en rubrik som åtminstone låter hoppfull är "Våra Fiskevatten" organ för fiskevårdsföreningarna. Åmänningens tidigare ordförande Olle Olsson intervjuas och konstaterar att trots att man inte får gå i land från sin båt så säljs det kort. Men nu har isen kommit och ännu i oktober var det oklart om även isen skulle bli förbjuden att beträda. Pimpelfiske ÄR populärt. Nu vet vi besked: det är förbjudet.



Grisarna sätter käppar i vissa hjul!

I varje fall för några av medlemmarna i Engelnät. Det är med stor bedrövelse man konstaterar att ett mindre antal medlemmar har varit utan bredband i mer än en månad.

Det som har varit ett bra ställe att förlägga fiberkablar har visat sig att, i åtminstone ett fall, ha varit ett lockande ställe för stängselbyggare. Men stängselstolpar och fiberkablar skall hållas på avstånd från varandra!

Jordbruksverket har varit inblandade i att ge bidrag till utbyggnaden av vårt fibernät. De har också beslutat om att utlysa restriktioner med anledning av svinpesten, och givit uppdrag till Trafikverket att bygga stängsel. Nu får de dessutom möjlighet att ersätta oss för reparationskostnaderna!

Felstället ligger mycket nära gränsen mellan kärnområdet och ytterområdet, men troligen på fel sida. Reparation förutsätter dispens, som vi fick just medan jag slutredigerar denna text! Vi uppdaterar lägesinfo på websidan www.engelnet.nu

Att ett enda felställe kan påverka anslutningar på många ställen i området, beror i huvudsak på att det var stora svårigheter att få tillstånd att korsa väg och järnväg när nätet byggdes. Därför ligger våra kablar ibland på oväntade ställen, men vederbörligen märkta.

Hans Philip

Skrivargården eller Odensnäs?

Äldsta kända förekomsten av namnet Skrivaregården är från 1576, i en frälselängd. Men bostället som sådant har nog haft andra namn tidigare, bl.a. Wählbo. Det senaste namnet, Odensnäs, har varit svårt att datera, på grund av att Kyrkböckerna visar odaterade ändringar som inte har löst frågan. Men nu hade Johan Ahlén hittat ett urklipp ur Aftonbladet från 14 augusti 1860!

1857 säger husförhörslängden att Bruksidkaren Per Alfred Peterson ägde Skrivargården, fram till hösten 1860. Inför avflyttningen annonserade han om en auktion på tillgångarna, vilken skulle ske i Norberg den 1 september samma år. I den annonsen använder han namnet Odensnäs, vilket därmed får gälla som äldsta kända förekomst av namnet. Nästa ägare blev Carl Erik Öström, sedan Carl Erik Westling följt av Gustaf Thorell, Westlings svärson, han som byggde Odensnäs.

Hans Philip



Tack Irene!

Bygden riktar ett tack till Irene Strindler som hastigt och lustigt kom på att det finns lokalt producerad konst som går att visa.

Lite utanför det annars planerade kunde besökare till skulpturparken i somras även ta sig över ån och slinka in på Slakteriet.

Dit hade Irene lockat några av ortens verk samma konstnärer, arbetades i olika tekniker.

Ord och inga visor

Det finns stort intresse i bygden för att besöka Bruket. Detta är svaret på vår senaste framstöt: *”Nordstjernen gläds åt att det finns intresse för Engelsbergs bruk och specifikt Ventilfabriken hos våra granar, men vi kan dessvärre inte erbjuda en publik visning av byggnaden. Välkomna till öppen trädgård som vi planerar att hålla under augusti nästa år”*

Ängelsbergs bibliotek behöver fler värdar!

Biblioteket är inte bara ett rum med böcker, utan också en mötesplats för de boende i Ängelsbergsområdet. Det drivs ideellt av Ängelsbergsbygdens Intresseförening med bidrag från Fagersta kommun.

Varje helgfri lördag, utom ”aftnar”, håller en biblioteksvärd öppet mellan 10-13, sätter på kaffet, tänder ljusen, ser till att det finns kaffebröd samt lånar ut och tar emot böcker.

Vi är ett tiotal personer som delar på värdskapet, men vi önskar bli fler. Om du är intresserad, kan du kontakta någon i biblioteksgruppen, så får du en introduktion. Hur ofta du tjänstgör är upp till dig - någon gång per termin eller oftare efter önskan. Vilka som ingår i Biblioteksgruppen, ser du längst ner i spalten till höger.



Engelsbergsbygdens intresseförening

EI är en ideell förening med uppgift att verka för att utveckla ängelsbergsbygden, att tillvarata medlemmarnas intressen samt att främja samarbete och kontakt. Föreningen har mer än 150 hushåll som medlemmar.

Hemsida: www.ängelsberg.se

Facebook: www.facebook.com/engelsbergsbygdensintresseforening

Org.nr: 879 000-4728

Plusgiro: 439 76 61-2

Medlemsavgiften är 100 kr för enskild person eller 150 kr per familj.

Bli medlem och var med i gemenskapen, betala medlemsavgiften till föreningens plusgirokonto!

Styrelsen 2023—2024

Ordförande: Torsten Helgesson
karsvreten@gmail.com

Vice Ordf.: Anders Olsson
osslons@gmail.com

Kassör: Ann-Jeanette Nonnen
nettannonen@gmail.com

Sekreterare: Birgitta Björnberg
arthur@telia.com

Ledamot: Johan Ahlén
johan@kulturprofil.se

Ledamot: Helene Watz
helenevatz@gmail.com

El-Bladet

Utges av Engelsbergsbygdens Intresseförening, EI, fyra gånger per år. Bladet distribueras till alla boende i Ängelsbergsområdet som har en brevlåda som ser ut att tömmas.

Till medlemmar boende utanför postnummerområdet 737 90 skickas EI-Bladet om möjligt via e-post.

Medlemmar utan e-post eller brevlåda i bygden, kan få EI-Bladet hemskickat med posten. Meddela namn och adress till någon i styrelsen.

Redaktör: Johan Ahlén
johan@kulturprofil.se

Redigerare: Hans Philip
hans@gardebo.nu

E-postadress till EI-Bladet
eintresseforening@gmail.com

Biblioteket

Samlingsplatsen i samhället, öppet varje helgfri lördag kl 10-13. Kaffe och hembakt tilltugg för 40kr.

Vi köper kontinuerligt in nya böcker, såsom deckare, romaner och mycket annat.

Biblioteksgruppen:

Lena Carsall 070-855 56 77

Kristin Kalmelid 070-217 30 27

Birgitta Seidel 070-374 09 19

Britt-Marie Philip 070-675 54 87